

ІНФОРМАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВИСВІТЛЕННЯ КОНФЛІКТУ США ТА ІРАНУ В МІЖНАРОДНИХ ЗМІ

Рена Т.Ю.,

студентка IV курсу, МВ ІД-17

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

e-mail: RepaTY@krok.edu.ua

Маруховський О.О.,

к.політ.н., доцент кафедри міжнародних відносин та журналістики

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

e-mail: OlegM@krok.edu.ua

Головною метою даних тез є спроба проаналізувати інформаційне забезпечення світової спільноти щодо конфлікту США та Ірану через міжнародні засоби масової інформації. Для здійснення цієї мети, найбільш ефективним, на нашу думку, є проведення комплексного контент-аналізу, що дозволяє виявити як кількісні, так і якісні характеристики аналізу міжнародних ЗМІ на наявність належного інформаційного висвітлення ірано-американського конфлікту за часи президентства Дональда Трампа.

Об'єктом даного аналізу було обрано відомий міжнародний новинний ресурс, а саме: британська телерадіомовна корпорація ВВС – найбільша телерадіомовна компанія у світі [1], яка є однією з найбільш популярних інформаційних мереж на Заході. Даний вибір обумовлений тим фактом, що вищезазначені ЗМІ є глобальними, тобто такими, що досягають найбільшої кількості аудиторії в кожному регіоні світу, а отже відображають загальну оцінку подій, із якою рахується переважна більшість реципієнтів.

Дане дослідження конфлікту між США та Іраном базується, головним чином, на періоді останніх років, а саме часів президентства Дональда Трампа, що має безпосереднє відношення та є чи не найбільшою рушійною силою цього процесу. Саме тому, для отримання найбільш ефективних результатів, хронологічними рамками даного дослідження обрано саме період останніх років (травень 2019 – травень 2020 року).

За одиницю рахунку було взято кількість новинних повідомлень, що повністю відповідають темі конфлікту США та Ірану. Новини, що розкривали інші аспекти їх зовнішньополітичної співпраці чи інші аспекти життя цих країн, не були відібраними до даного контент-аналізу, адже не відповідали заданим критеріям. Загальну кількість релевантних новин, що безпосередньо стосуються теми дослідження та задовольняють обрані хронологічні рамки було порівняно з загальною кількістю всіх новинних повідомлень за той самий період з метою виявлення відсоткового значення важливості даної тематики в загальному розрізі всіх висвітлених подій.

Першим об'єктом даного дослідження стала британська радіомовна корпорація ВВС. Перш за все, необхідно зазначити, що даний інформаційний портал висвітлює абсолютно різні аспекти життя – спорт, роботу, погоду, музику, телебачення, новини, політику, культуру, подорожі тощо. Саме тому, порівнюючи загальну кількість новин за заданий період із релевантними

новинними повідомленнями, маємо наступні результати – 3304 і 118 новинних повідомлень, відповідно. Таким чином, за останній рік новини ірано-американського конфлікту, в середньому, займали 3,57 % загального інформаційного простору BBC.

Дуже цікавим показником важливості подій та гостроти перебігу конфлікту є частота висвітлення новин за заданою темою. Таким чином, проаналізувавши кількісну складову новин за періодами, розмежованими на місяці, маємо наступні результати. Найбільша кількість новин була опублікована в січні 2020 року в кількості 68 одиниць, що займає 58% від загальної кількості всіх відібраних новин. Такий інформаційний бум є абсолютно передбачуваним, адже саме січень місяць став піком загострення конфлікту та відкритого протистояння сторін; саме в цей відбулися найгучніші події – вбивство однієї з найвпливовіших людей Ірану, генерала Сулеймані, що викликало ще більшу ескалацію напруженості у відносинах між двома країнами; другою важливою подією стала ракетна атака Ірану на американські авіабази в Іраку як прояв помсти за вбивство Сулеймані. І хоча даний інцидент не призвів до тяжких втрат американської сторони, новину активно почали транслювати та обговорювати всі новинні видання.

В наступні місяці BBC продовжили обговорення ірано-американського конфлікту, проте обмежилися значно меншою кількістю новин, що поступово йшла на спад – 17 одиниць у лютому, 9 одиниць у березні, 5 одиниць у квітні, 4 одиниці в травні 2020 р. Крім того, невелику, проте помітну хвилю (7 новинних повідомлень) обговорення ірано-американський конфлікт отримав у травні 2019 року, коли світова спільнота активно обговорювала кризу ядерної угоди та відповідні погрози Ірану відмовитися від виконання власних зобов'язань за даною угодою [3].

Друга за масштабністю новина пов'язана з Україною, але також безпосередньо стосується ірано-американського конфлікту, так як він став вирішальним фактором у цій трагедії. Мова йде про збиття іранською ракетою українського літака недалеко від Тегерану. Перші новини говорили про те, що іранський уряд заперечував факт збиття українського літака, але через деякий час все ж визнав свою провину та назвав цю фатальну помилку людським фактором. Дана новина відображалася на платформі BBC 26 разів, що дорівнює 22% від загальної кількості новин.

Третя тема стосується іранського нападу на авіабази США в Іраку. Даній події виділили 22 новинних згадування, що дорівнює 19% загальної кількості новин. Дана подія подається наступним чином: Іран завдав удар по авіабазам США, в яких розміщувалися американські війська в Іраку, у відповідь на вбивство генерала Касема Сулеймані. Дональд Трамп заявив, що в ході атак бази понесли лише мінімальний збиток.

Четверта основна тема стосується більш ранньої фази конфлікту, що, загалом, призвела до зазначених вище наслідків – вихід США з ядерної угоди. Дана новина та її наслідки публікувались 13 разів, що складає 11 % загальної кількості новин. Основні тези були наступними: Іранці досі лютують через те, що американський президент Дональд Трамп вийшов з ядерної угоди в

минулому році та ввів жорсткі санкції проти країни. Тепер Іран погрожує припинити виконання деяких своїх зобов'язань за угодою і продовжити роботи зі збагачення урану [2].

В незначній кількості BBC публікувало новини за наступними темами: комплексний аналіз зовнішньополітичних відносин США та Ірану, застосування нових санкцій США проти Ірану та, як наслідок, обурення Ірану з цього приводу. Одним із головних іранських аргументів є те, що американські санкції заважають Ірану боротися з негативним впливом коронавірусу. Ще декілька новин розкривають історії американських громадян, що стали полоненими на території Ірану, що також зображує іранську сторону в негативному світлі. Останні новини стосуються транспортування іранськими танкерами нафти до Венесуели та негативних коментарів Вашингтону з цього приводу.

Таким чином, аналізуючи якісну складову даного дослідження, головну увагу було зосереджено на головних темах новинних повідомлень, що розкривають особливості даного конфлікту. Таким чином, було виокремлено 4 основні та 5 додаткових тем, що доповнюють загальну картину конфлікту та вносять певні цікаві деталі.

Список використаних джерел:

1. Інформаційне агентство BBC: веб-сайт. URL: <https://www.bbc.com/news>
2. US-Iran relations: A brief history: URL: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-24316661>
3. Крист, Девід. *Twilight War: Тайная история Тридцатилетнего конфликта Америки с Ираном*. Penguin Press, 2012.